

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล (แผนที่ประกอบ)

ที่ตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลด่านเกวียน อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ โดยได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตามราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ ๑๑๓ ตอนพิเศษ ๕๒ ง ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๓๗ หน้า ๙๗ ลำดับที่ ๙๖๖ มีจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด จำนวน ๖ หมู่บ้าน ที่ตั้งของทำการองค์การบริหารส่วนตำบลด่านเกวียน อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑๐ บ้านหนองสระธาร ห่างจากที่ว่าการอำเภอโชคชัย ประมาณ ๑๕ กิโลเมตร ใช้ระยะเวลาเดินทางโดยทางรถยนต์จากที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลด่านเกวียนไปอำเภอโชคชัย ๓๐ นาที ห่างจากจังหวัดนครราชสีมา ประมาณ ๑๕ กิโลเมตร โดยใช้ระยะเวลาเดินทางโดยทางรถยนต์ จากที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลด่านเกวียนไปจังหวัดนครราชสีมา ๓๐ นาที อยู่ห่างทิศใต้ของจังหวัด

อาณาเขต มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลหนองบัวศาลา และตำบลหนองระเวียง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากจุดกึ่งกลางถนนทางหลวงสายนครราชสีมา - โชคชัย บริเวณพิกัด SB ๙๗๒๒๒๔๖๘ ไปทางทิศตะวันออกใช้แนวกึ่งกลางทางเกวียน ที่อยู่ระหว่างบ้านหนองบอนและบ้านใหม่เป็นแนวเขตไปจนถึงจุดสิ้นสุดกึ่งกลางแม่น้ำมูลบริเวณพิกัด TB ๐๐๖๔๘๖ รวมระยะทางด้านทิศเหนือประมาณ ๑๒ กิโลเมตร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลท่าจะหลุง และตำบลละลมใหม่พัฒนา อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากจุดกึ่งกลางแม่น้ำมูล บริเวณพิกัด TB ๐๐๖๔๘๖ ไปทางทิศใต้ตามแนวกึ่งกลางแม่น้ำมูล ถึงคลองจุมูกฉีก บริเวณพิกัด SB ๙๙๘๔๕๗ ไปทางทิศใต้ตามแนวกึ่งกลางคลองจุมูกฉีก ถึงจุดกึ่งกลางสะพานข้ามคลองจุมูกฉีกไปตามแนวกึ่งกลางทางเกวียนสายบ้านละลมใหม่ - บ้านด่านเกวียน ถึงหลักเขต ๑ บริเวณพิกัด TB ๐๐๗๔๒๕ ใช้แนวริมฝั่งกุดละลมเป็นแนวเขตสิ้นสุดบริเวณพิกัด TB ๐๐๖๔๑๖ รวมระยะทางด้านทิศตะวันออกประมาณ ๑๒.๒ กิโลเมตร

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลท่าอ่าง และตำบลละลมใหม่พัฒนา อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากริมฝั่งกุดละลม บริเวณพิกัด TB ๐๐๖๔๑๖ โดยมีหลักเขตด้านเกวียนหลักที่ ๑ - ๖ เป็นแนวเขตถึงจุดกึ่งกลางคลองชลประทาน บริเวณพิกัด SB ๙๗๕๖๔๒๑ ใช้หลักเขตด้านเกวียนหลักที่ ๗ - ๑๘ เป็นแนวเขตถึงบริเวณทิศตะวันตกของมาบฝ้าลอก บริเวณพิกัด SB ๙๒๐๔๔๖ รวมระยะทางด้านทิศใต้ประมาณ ๙.๔ กิโลเมตร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลหนองบัวศาลา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยมีแนวเขตเริ่มต้นจากบริเวณทิศตะวันตกของมาบฝ้าลอกบริเวณพิกัด SB ๙๒๐๔๔๖ ไปตามแนวกึ่งกลางทางเกวียนทางทิศใต้ ของบ้านหนองแหนเป็นแนวแบ่งเขต ไปถึงจุดสิ้นสุดที่ถนนทางหลวงสายนครราชสีมา - โชคชัย บริเวณพิกัด SB ๙๗๒๒๖๘ รวมระยะทางด้านทิศตะวันตกประมาณ ๕.๒ กิโลเมตร

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

องค์การบริหารส่วนตำบลด่านเกวียนมีขนาดพื้นที่ ๑๑,๑๑๖ ไร่ โดยแยกเป็นพื้นที่ทำการเกษตร ๑๐,๑๒๓ ไร่ เป็นที่อยู่อาศัย ๙๙๓ ไร่ หรือประมาณ ๒๑.๖ ตารางกิโลเมตร

สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลด่านเกวียน ประกอบด้วยพื้นที่ราบสูงและบริเวณที่ราบลุ่มทางทิศตะวันตก และทิศตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนมีลำน้ำสำคัญไหลผ่านตลอดท้องที่อันได้แก่ ลำน้ำมูล ซึ่งเป็นลำน้ำสายหลักของชาวบ้านในตำบลด่านเกวียน พื้นที่โดยทั่วไปของตำบลด่านเกวียน มีความสูงจากระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ยประมาณ ๑๗๕ - ๒๙๕ เมตร ลักษณะพื้นที่เอียงลาดจากบริเวณเนินเขาทางด้านทิศใต้ลงสู่ทิศเหนือ พื้นที่ราบลุ่มทางด้านทิศตะวันตกและทิศตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนดังกล่าว ใช้ประโยชน์เป็นพื้นที่ทำนา ส่วนพื้นที่ราบสูงตอนกลางโดยทั่วไปใช้ประโยชน์เป็นที่เพาะปลูกพืชสวนและพืชไร่ อันได้แก่ มันสำปะหลังและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ตำบลด่านเกวียนเริ่มเข้าสู่ฤดูฝน ช่วงกลางเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม มีฝนตกชุกในราวเดือนสิงหาคมถึงเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่ได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมร้อนที่พัดจากมหาสมุทรอินเดีย ฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ ระยะเวลาที่ได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นลมหนาวพัดมาจากประเทศจีน ทำให้มีอากาศหนาวเย็น ฤดูร้อนเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม มีอากาศร้อนถึงร้อนจัด

๑.๔ ลักษณะของดิน

มีดินเหนียวที่ใช้ในการทำเครื่องปั้นดินเผา สภาพดินโดยส่วนใหญ่ เป็นดินปนทราย มีธาตุอาหารที่พืชต้องการน้อย

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

จำนวนหมู่บ้านที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลด่านเกวียน มีจำนวน ๖ หมู่บ้าน โดยแยกได้ดังต่อไปนี้

๑. จำนวนหมู่บ้านในเขต อบต.ด่านเกวียน เต็มทั้งหมู่บ้าน มีจำนวน ๑ หมู่บ้าน ได้แก่
 - ๑.๑ หมู่ที่ ๙ บ้านหนองไผ่
๒. จำนวนหมู่บ้านในเขต อบต.ด่านเกวียน เป็นบางส่วน มีจำนวน ๕ หมู่บ้าน ได้แก่
 - ๒.๑ หมู่ที่ ๑ บ้านด่านเกวียน
 - ๒.๒ หมู่ที่ ๔ บ้านโนนม่วง
 - ๒.๓ หมู่ที่ ๕ บ้านตุม
 - ๒.๔ หมู่ที่ ๖ บ้านหนองบอน
 - ๒.๕ หมู่ที่ ๑๐ บ้านหนองสระธาร

๓. ท้องถิ่นอื่นในตำบล จำนวนเทศบาล ๑ แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลด่านเกวียน โดยแบ่งเนื้อที่ออกเป็น

หมู่ที่	บ้าน	เนื้อที่ (ไร่)	อันดับ
๑	บ้านด่านเกวียน	๑,๖๕๖	๔
๔	บ้านโนนม่วง	๖๙๔	๖
๕	บ้านตุม	๑,๘๗๒	๓
๖	บ้านหนองบอน	๒,๓๘๔	๒
๙	บ้านหนองไผ่	๙๖๓	๕
๑๐	บ้านหนองสระธาร	๓,๕๔๗	๑
รวม		๑๑,๑๑๖	

กำนัน ๑ คน คือ	นายเสมียน ชิดกระโทก
สารวัตรกำนัน ๒ คน คือ	นายไพโรจน์ คະแนนสิน นายมงคล เนื่องกระโทก
แพทย์ประจำตำบล ๑ คน คือ	นายนิสัน มีโกคา
หมู่ ๑ ผู้ใหญ่บ้าน	นายชำนาญ บวชกระโทก
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง	นายสมเกียรติ เฝินสูงเนิน นายทัน บวชกระโทก
หมู่ ๔ ผู้ใหญ่บ้าน	นายสนัด บาดกระโทก
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง	นายสม เวียนสันเทียะ นางรจนา ป้อกระโทก
หมู่ ๕ ผู้ใหญ่บ้าน	นายบำรุง อาจณิกิจ
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง	นายพิษณุ แสนประสิทธิ์ นายสมหมาย ป้ากระโทก นายเนาวรัตน์ ดอกกระโทก
หมู่ ๖ ผู้ใหญ่บ้าน	นายคำรบ เพระกระโทก
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง	นางปรานอม เบี้ยกระโทก นายศรารุช เปลกระโทก นางสาววันวิสา เณรสีนาค
หมู่ ๙ ผู้ใหญ่บ้าน	นายสมัย บวชกระโทก
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง	นายวัชระ เบี้ยกระโทก นายสำราญ ไชทะเล
หมู่ ๑๐ ผู้ใหญ่บ้าน	นายเสมียน ชิดกระโทก
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง	นางสิน ไทยวงศ์ นางสาวอุทัย ไทยวงศ์

๒.๑ เขตการเลือกตั้ง

ผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลด่านเกวียน

๑. นางวนิษา พรสันเทียะ	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลด่านเกวียน
๒. นายสมบุญ ปิ่นสุวรรณ	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
๓. นางประยงค์ หลายโคตร	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
๔. นางสุชาทิพย์ สวัสดิ์นิตยกร	เลขานุการนายก อบต.
๕. นายกิตถุญ แปกะระโทก	ประธานสภา
๖. นางนรินทร์ บาดกระโทก	รองประธานสภา
๗. นายจิ้น เปี้ยกระโทก	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๑
๘. นายชาติ อ่อนปรุ	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๑
๙. นางบุญเรือน ใจจันทิก	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๔
๑๐. นางโสภิตา แสนประสิทธิ์	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๕
๑๑. นายสุชาติ เปลกระโทก	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๖
๑๒. นางพิทยา พรสันเทียะ	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๖
๑๓. นายชูชาติ ดินวลพะเนาวิ	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๙
๑๔. นายสมนึก ปลอดกระโทก	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๙
๑๕. นางสมส่วน แซงรัมย์	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๑๐
๑๖. นายเอกชัย ภัทรสุปรีย์	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๑๐

จำนวนบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลด่านเกวียน

จำนวนพนักงานส่วนตำบล ๑๕ คน พนักงานจ้างตามภารกิจ ๓ คน พนักงานจ้างทั่วไป ๕ คน รวมทั้งสิ้น ๒๓ คน ดังนี้

ตำแหน่งในสำนักปลัด จำนวน ๑๐ คน

๑. จำสิปโทเดือน ทิพย์ขุนทด	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
๒. นายณัฐพงษ์ ประจิมนอก	หัวหน้าสำนักปลัด
๓. นางสาวมุสดี บวชกระโทก	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
๔. นางดอกแฉง ธนากลาง	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
๕. นางสุนีย์ อันมัย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๖. นายสังัด ปิ่นกระโทก	พนักงานจ้างตามภารกิจ (ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ธุรการ)
๗. นายสมบูรณ์ เปลกระโทก	พนักงานจ้างทั่วไป (พนักงานขับรถ)
๘. นายสมชาย เปลื้องกระโทก	พนักงานจ้างทั่วไป (พนักงานขับรถ)
๙. นายทวีศักดิ์ อาจิมกิจ	พนักงานจ้างทั่วไป (คนงานประจำรถขยะ)
๑๐. นายรัตนโชติ อาจิมกิจ	พนักงานจ้างทั่วไป (คนงานประจำรถขยะ)

ตำแหน่งในกองคลัง จำนวน ๖ คน

๑. นางสุดารัตน์ เถินมงคล	ผู้อำนวยการกองคลัง
๒. นางเฉลิมศรี แก้วมณี	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี
๓. นางสาวชิตาวรรณ กลอกกระโทก	นักวิชาการเงินและบัญชี
๔. นายบุญเกิด ประกอบจรรยา	เจ้าพนักงานพัสดุ
๕. นางสาวปราณี เข้มเพ็ชร	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี

ตำแหน่งในกองช่าง จำนวน ๓ คน

๑. นายปรามิทธิ์ มอกระโทก ผู้อำนวยกากรกองช่าง
๒. นายธิตวิวัฒน์ เทียงอินทร์ นายช่างโยธา
๓. นางสาวสุประวีณ์ ดินวลพะเนาวิ พนักงานจ้างตามภารกิจ (ผช.เจ้าหน้าที่ธุรการ)

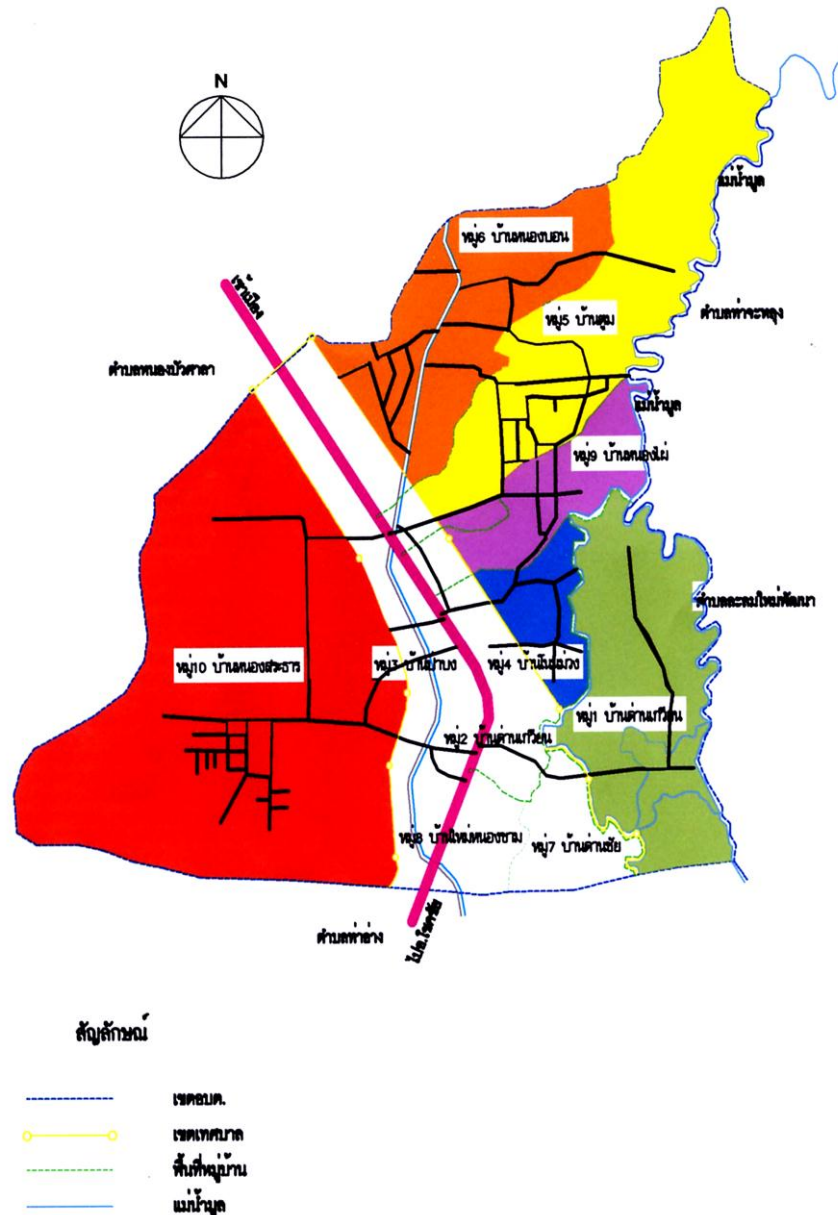
ตำแหน่งในส่วนการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน ๒ คน

๑. นางสาวนพวรรณ พิรักษา พนักงานจ้างทั่วไป (ผู้ช่วยครูดูแลเด็ก)
๒. นางสาวกัญญ์ณพัชญ์ ดินวลพะเนาวิ พนักงานจ้างทั่วไป (ผู้ช่วยครูดูแลเด็ก)

ตำแหน่งในกองช่าง จำนวน ๓ คน

๑. นางสาวเมธาวรรณ ลุนพรม ผู้อำนวยกากรกองสวัสดิการสังคม
๒. นางสาวชัชชนันท์ อ่อนดอน นักพัฒนาชุมชน
๓. นางสาวนที พิรักษา พนักงานจ้างตามภารกิจ (ผช.นักพัฒนาชุมชน)

แผนที่แสดงขอบเขตองค์การบริหารส่วนตำบลด่านเกวียน

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร (ข้อมูลเปรียบเทียบย้อนหลัง ๓ - ๕ ปี และการคาดการณ์ในอนาคต)

องค์การบริหารส่วนตำบลด่านเกวียน มีจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริงทั้งสิ้น ๓,๒๔๔ คน เป็นชาย ๑,๕๗๓ คน เป็นหญิง ๑,๖๗๑ คน จำนวน ๑,๒๒๔ ครัวเรือน

ตารางแสดงจำนวนประชากร

จำแนกตามหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลด่านเกวียน พ.ศ. ๒๕๕๙

หมู่บ้าน	จำนวน (คน)	จำนวนประชากร		จำนวนครัวเรือน
		ชาย	หญิง	
หมู่ ๑ บ้านด่านเกวียน	๑๒๑	๖๘	๕๓	๔๕
หมู่ ๔ บ้านโนนม่วง	๓๗๕	๑๘๔	๑๙๑	๑๑๒
หมู่ ๕ บ้านตุ้ม	๘๑๔	๓๙๙	๔๑๕	๓๑๘
หมู่ ๖ บ้านหนองบอน	๘๑๔	๓๘๗	๔๒๗	๒๗๔
หมู่ ๙ บ้านหนองไผ่	๓๖๔	๑๘๑	๑๘๓	๑๒๕
หมู่ ๑๐ บ้านหนองสระธาร	๖๐๔	๒๘๒	๓๒๒	๒๕๘
รวม	๓,๐๙๒	๑,๕๐๑	๑,๕๙๑	๑,๑๓๒

ตารางแสดงจำนวนประชากร

จำแนกตามหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลด่านเกวียน พ.ศ. ๒๕๖๐

หมู่บ้าน	จำนวน (คน)	จำนวนประชากร		จำนวนครัวเรือน
		ชาย	หญิง	
หมู่ ๑ บ้านด่านเกวียน	๑๒๑	๖๘	๕๓	๔๕
หมู่ ๔ บ้านโนนม่วง	๓๗๕	๑๘๔	๑๙๑	๑๑๒
หมู่ ๕ บ้านตุ้ม	๘๑๔	๓๙๙	๔๑๕	๓๑๘
หมู่ ๖ บ้านหนองบอน	๘๑๔	๓๘๗	๔๒๗	๒๗๔
หมู่ ๙ บ้านหนองไผ่	๓๖๔	๑๘๑	๑๘๓	๑๒๕
หมู่ ๑๐ บ้านหนองสระธาร	๖๐๔	๒๘๒	๓๒๒	๒๕๘
รวม	๓,๐๙๒	๑,๕๐๑	๑,๕๙๑	๑,๑๓๒

ตารางแสดงจำนวนประชากร
จำแนกตามหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลด่านเกวียน พ.ศ. ๒๕๖๑

หมู่บ้าน	จำนวน (คน)	จำนวนประชากร		จำนวนครัวเรือน
		ชาย	หญิง	
หมู่ ๑ บ้านด่านเกวียน	๑๒๘	๗๒	๕๖	๔๖
หมู่ ๔ บ้านโนนม่วง	๓๘๓	๑๘๗	๑๙๖	๑๑๕
หมู่ ๕ บ้านตุม	๘๖๖	๔๓๐	๔๓๖	๓๔๐
หมู่ ๖ บ้านหนองบอน	๘๕๑	๔๑๒	๔๓๙	๒๙๖
หมู่ ๙ บ้านหนองไผ่	๓๖๘	๑๘๖	๑๘๒	๑๓๐
หมู่ ๑๐ บ้านหนองสระธาร	๖๒๓	๒๘๕	๓๓๘	๒๗๓
รวม	๓,๒๑๙	๑,๕๗๒	๑,๖๔๗	๑,๒๐๐

ตารางแสดงจำนวนประชากร
จำแนกตามหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบลด่านเกวียน พ.ศ. ๒๕๖๒

หมู่บ้าน	จำนวน (คน)	จำนวนประชากร		จำนวนครัวเรือน
		ชาย	หญิง	
หมู่ ๑ บ้านด่านเกวียน	๑๓๒	๗๔	๕๘	๔๗
หมู่ ๔ บ้านโนนม่วง	๓๘๒	๑๘๒	๒๐๐	๑๑๗
หมู่ ๕ บ้านตุม	๘๖๖	๔๒๐	๔๔๖	๓๔๓
หมู่ ๖ บ้านหนองบอน	๘๖๑	๔๒๐	๔๔๑	๓๐๓
หมู่ ๙ บ้านหนองไผ่	๓๗๔	๑๘๙	๑๘๕	๑๓๓
หมู่ ๑๐ บ้านหนองสระธาร	๖๒๙	๒๘๘	๓๔๑	๒๘๑
รวม	๓,๒๔๔	๑,๕๗๓	๑,๖๗๑	๑,๒๒๔

หมายเหตุ ข้อมูล ณ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

จำแนกตามช่วงอายุในข้อมูล จปฐ.

ช่วงอายุ	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
๑ - ๑๘ ปี	๑๑๘	๖.๒๙	๑๒๙	๖.๘๒	๒๔๗	๑๓.๑๕
๑๙ - ๓๔ ปี	๑๙๗	๑๐.๔๘	๑๙๖	๑๐.๔๓	๓๙๓	๒๐.๙๒
๓๕ - ๕๙ ปี	๔๑๑	๒๑.๘๗	๔๗๕	๒๕.๒๗	๘๘๖	๔๗.๑๕
๖๐ ปีขึ้นไป	๑๖๙	๘.๙๙	๑๘๔	๙.๗๙	๓๕๓	๑๘.๗๙
รวม	๘๙๕	๔๗.๖๓	๙๘๔	๕๒.๓๗	๑,๘๗๙	๑๐๐

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

๑. โรงเรียนประถมศึกษา ๒ แห่ง
๒. โรงเรียนมัธยมศึกษา ๑ แห่ง (โรงเรียนขยายโอกาส)
๓. ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน/ห้องสมุดประชาชน ๓ แห่ง

การจัดการศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลด่านเกวียน ได้ดำเนินการตามโครงการถ่ายโอนภารกิจจัดการศึกษา อนุบาล ๓ ขวบ ซึ่งปฏิบัติตามนโยบายการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๗๘ และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช ๒๕๔๒ มาตรา ๓๐ กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายถ่ายโอนการจัดการศึกษาอนุบาล ๓ ขวบ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการ ในปีการศึกษา ๒๕๔๔ โดยให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ งดรับเด็ก อนุบาล ๓ ขวบเข้าเรียน แต่ให้ความร่วมมือกับท้องถิ่นในการจัดการศึกษาอนุบาล ๓ ขวบ โดยสนับสนุน ด้านอาคารสถานที่ ด้านวิชาการและครูอัตราจ้างหรือครูผู้สอนให้ช่วยดำเนินการสอนต่อไป องค์การบริหาร ส่วนตำบลด่านเกวียน จะได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนเด็กก่อนวัยเรียน อนุบาล ๓ ขวบ จำนวน ๑ ศูนย์ คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนบ้านหนองบอน มีบุคลากรครูดูแลเด็กอนุบาล จำนวน ๒ คน

๔.๒ สาธารณสุข

๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลด่านเกวียน ๑ แห่ง
๒. ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ๑ แห่ง

๔.๓ อาชญากรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลด่านเกวียนไม่มีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น แต่มีเหตุการณ์ลักขโมยทรัพย์สิน ประชาชน และทำลายทรัพย์สินของราชการ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลด่านเกวียนก็ได้ดำเนินการป้องกันการเกิดเหตุดังกล่าว จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ส่วนมากครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุอย่างถูกวิธี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาคือจากข้อมูลที่สำรวจพบว่าการป้องกันอุบัติเหตุ อาชญากรรม วิธีการแก้ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลด่านเกวียนในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ นั้นได้บรรจุโครงการติดตั้ง กล้องวงจรปิด ในแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) เรียบร้อยแล้ว รวมทั้งได้ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด จุดบริการ ในช่วงเทศกาลที่มีวันหยุดหลายวันเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน แต่ปัญหาที่พบเป็นประจำคือการทะเลาะวิวาทของกลุ่มวัยรุ่นโดยเฉพาะในสถานที่จัดงานดนตรี งานมหรสพ เป็นปัญหาที่ชุมชน ได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก การแก้ไขปัญหา คือการแจ้งเตือนให้ผู้ปกครองดูแลบุตรหลานของตน ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงผลกระทบ ผลเสียหาย และโทษที่ได้รับจากการเกิดเหตุทะเลาะวิวาท การขอความร่วมมือไปยังผู้นำ การขอกำลังจาก ตำรวจ ผู้นำ อปพร. เพื่อระงับเหตุไม่ให้เกิดความรุนแรง แต่จะไม่ให้เกิดขึ้น เลยยังเป็นปัญหาที่ปัจจุบันไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ ทั้งที่มีการร่วมมือกันหลายฝ่าย เป็นเรื่องที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องหาวิธีที่จะแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนต่อไปตามอำนาจหน้าที่ที่สามารถดำเนินการได้

๔.๔ ยาเสพติด

ปัญหาเสพติดในองค์การบริหารส่วนตำบลด้านเกวียน จากการที่ทางสถานีตำรวจภูธรโชคชัยได้แจ้งให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลด้านเกวียนทราบนั้นพบว่าในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลด้านเกวียนมีผู้ที่ติดยาเสพติดแต่เมื่อเทียบกับพื้นที่อื่นถือว่าน้อย และยังไม่พบผู้ค้า เหตุผลก็เนื่องมาจากว่าได้รับความร่วมมือกับทางผู้นำ ประชาชน หน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านเกวียนช่วยสอดส่องดูแลอยู่เป็นประจำการแก้ไขปัญหขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านเกวียนสามารถทำได้เฉพาะตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น เช่นการณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาะแส การฝึกอบรมให้ความรู้ ถ้านอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ ก็เป็นเรื่องของอำเภอหรือตำรวจแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลด้านเกวียนก็ได้ให้ความร่วมมือมาโดยตลอด

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

องค์การบริหารส่วนตำบลด้านเกวียนได้ดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ ดังนี้

- (๑) ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์
- (๒) รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
- (๓) ประสานการทำบัตรผู้พิการ
- (๔) ดำเนินโครงการการจ้างนักเรียน/นักศึกษาทำงานช่วงปิดภาคเรียน
- (๕) ดำเนินการโครงการฝึกอบรมทักษะอาชีพให้กับประชาชนทั่วไป
- (๖) ดำเนินโครงการสงเคราะห์ครอบครัวผู้ยากไร้ที่ตกเกณฑ์ จปฐ.
- (๗) ดำเนินโครงการสร้างและซ่อมที่อยู่อาศัยให้กับผู้ยากไร้ รายได้น้อย ผู้ด้อยโอกาสไร้ที่พึ่ง
- (๘) อุดหนุนกองทุนสวัสดิการชุมชน
- (๙) ประสานการให้ความช่วยเหลือของจังหวัด อำเภอ หน่วยงานต่างๆ ที่ให้การสนับสนุน
- (๑๐) จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง (ทางบก, ทางน้ำ, ทางราง ฯลฯ)

การคมนาคมติดต่อระหว่างหมู่บ้านในตำบลด้านเกวียน กับตำบล อำเภอ หรือจังหวัดใกล้เคียง สามารถติดต่อได้ ดังนี้

๑. การคมนาคมติดต่อกับอำเภอหรือจังหวัดใกล้เคียง โดยใช้เส้นทางรถยนต์ซึ่งเป็นเส้นทางสำคัญ คือ ถนนสายราชสีมา - โชคชัย ซึ่งเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็กของกรมทางหลวง สามารถติดต่อกับจังหวัดต่างๆ ในภาคอีสานตอนล่างได้ทั้งหมด เพราะตำบลด้านเกวียนอยู่ติดกับทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๒๒๔ (นครราชสีมา - อุบลราชธานี) และไปเชื่อมกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๗๑ (โชคชัย - ครบุรี) และสามารถเข้าเขตอำเภอปักธงชัยโดยใช้ถนนลาดยางของกรมชลประทาน ซึ่งเชื่อมระหว่างทางหลวงหมายเลข ๒๐๗๑ และออกไปทางอำเภอกบินทร์บุรีเข้าเขตภาคตะวันออก

๒. การคมนาคมติดต่อภายในตำบลกับตำบลใกล้เคียงโดยใช้เส้นทางรถยนต์สายต่างๆ คือ

๒.๑ ถนนเลียบบคลองชลประทานลำพระเพลิงเป็นถนนลูกรัง ด้านทิศเหนือผ่านพื้นที่ของตำบลโดยผ่าน หมู่ที่ ๓ บ้านป่าบง, หมู่ที่ ๕ บ้านตูม, หมู่ที่ ๖ บ้านหนองบอน และเข้าสู่เขตตำบลหนองระเวียง อำเภอเมือง ด้านทิศใต้ผ่าน หมู่ที่ ๘ บ้านหนองขาม เข้าสู่เขตตำบลท่าอ่าง

๒.๒ ถนนลาดยางขนาดความกว้าง ๖ เมตร ซึ่งใช้สัญจรในเขตเทศบาลตำบลด่านเกวียน โดยเชื่อมต่อกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๒๔ (ถนนราชสีมา - โชคชัย) ผ่านหมู่ที่ ๑ และหมู่ที่ ๒ บ้านด่านเกวียน ไปสู่ตำบลท่าอ่าง

๒.๓ ถนนผิวจราจรลูกรังแยกออกจากถนนลาดยางของเทศบาลตำบลด่านเกวียน ที่บ้านด่านเกวียน หมู่ที่ ๑ ไปทางทิศตะวันออกข้ามลำน้ำมูลไปสู่ตำบลท่าจะหลุง และตำบลละลมใหม่พัฒนา

๒.๔ ถนนสายเชื่อมภายในหมู่บ้านเป็นถนน คสล. ซึ่งจะเชื่อมเข้ากับ หมู่ที่ ๑ บ้านด่านเกวียน หมู่ที่ ๒ บ้านด่านเกวียน หมู่ที่ ๗ บ้านด่านชัย หมู่ที่ ๘ บ้านใหม่หนองขาม และออกไปเชื่อมกับตำบลท่าอ่าง ที่บ้านท่าอ่าง หมู่ที่ ๔

๕.๒ การไฟฟ้า

หมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้มี จำนวน ๖ หมู่บ้าน

๕.๓ การประปา

การประปายังไม่ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน หมู่บ้านที่มีน้ำประปาใช้ จำนวน ๓ หมู่บ้าน คือ หมู่ ๕ หมู่ ๖ และหมู่ ๑๐ (บางครัวเรือนใช้น้ำจาก กปภ.) ส่วนหมู่ ๔ มีระบบประปาแต่น้ำกระด้าง , หมู่ ๙ ใช้ร่วมกับหมู่ ๕

๕.๔ โทรศัพท์

ปัจจุบันทุกหมู่บ้านใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นส่วนใหญ่

๕.๔ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

มีที่ทำการไปรษณีย์ใกล้ที่สุด ๑ แห่ง คือ ไปรษณีย์ด่านเกวียน ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลด่านเกวียน ห่างจากองค์การบริหารส่วนตำบลด่านเกวียน ประมาณ ๓ กิโลเมตร

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

ประชากรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๖๐ ประกอบอาชีพทำการเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนา ทำไร่มันสำปะหลัง ข้าวโพด ปลูกพริก และปลูกผัก ที่เหลือประกอบอาชีพส่วนตัว รับจ้าง และประกอบอาชีพเครื่องปั้นดินเผาควบคู่ไปกับการทำเกษตรกรรม

๖.๒ การประมง

ตำบลด่านเกวียนไม่มีการประกอบอาชีพประมง ส่วนใหญ่จะมีบ่อปลาเลี้ยงเพื่อบริโภคในครัวเรือน

๖.๓ การปศุสัตว์

ตำบลด่านเกวียน มีการปศุสัตว์ คือ การเลี้ยงโค การเลี้ยงสุกร การเลี้ยงแพะ เลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่

๖.๔ การบริการ

๑. ปั้มน้ำมันและก๊าซ (ขนาดเล็ก) ๓ แห่ง
๒. โรงสี (ขนาดเล็ก) ๒ แห่ง
๓. ทำเครื่องปั้นดินเผา (ขนาดเล็ก) ๑๕ แห่ง
๔. โรงแรม ๑ แห่ง

๖.๕ การท่องเที่ยว

สถานที่ท่องเที่ยว เช่น สวนมะนาวด้านเกวียน ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๑๐ ตำบลด้านเกวียน , สถานที่จำหน่ายเครื่องปั้นดินเผา ส่วนมากจะอยู่ในเขตพื้นที่ของเทศบาลตำบลด้านเกวียน

๖.๖ การอุตสาหกรรม

ตำบลด้านเกวียนมีโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน ๔ แห่ง

๑. หจก.ทีพีทรีพาร์ตเมนท์ ผลิตถุงมือ ที่ตั้ง ๑๙๑ หมู่ ๖ ต.ด้านเกวียน อ.โชคชัย จ.นครราชสีมา
๒. หจก.โคราชเอ็นพีซีพลาซาย ตัดแต่งเหล็ก ที่ตั้ง ๑๔๐ หมู่ ๑๐ ต.ด้านเกวียน อ.โชคชัย จ.นครราชสีมา
๓. บริษัทกระเบื้องโอพาร จำกัด ที่ตั้ง ๓๗๒ หมู่ ๑๐ ต.ด้านเกวียน อ.โชคชัย จ.นครราชสีมา
๔. บริษัทชินเฮียง จำกัด ผลิตวัสดุอิเล็กทรอนิกส์ ต.ด้านเกวียน อ.โชคชัย จ.นครราชสีมา

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

- กลุ่มอาชีพเครื่องปั้นดินเผา
- กลุ่มอาชีพเลี้ยงโค
- กลุ่มอาชีพทำดอกไม้จันทน์
- กลุ่มอาชีพเพาะเห็ด
- กลุ่มทำน้ำพริก

๖.๘ แรงงาน

ประชากรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๖๐ ประกอบอาชีพทำการเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนา ทำไร่ มันสำปะหลัง ข้าวโพด ปลูกพริก และปลูกผัก ที่เหลือประกอบอาชีพส่วนตัว รับจ้าง และประกอบอาชีพเครื่องปั้นดินเผาควบคู่ไปกับการทำเกษตรกรรม

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๖ ของประชากรทั้งหมด มีวัด จำนวน ๔ แห่ง คือ วัดบ้านตุม วัดหนองบอน วัดด้านเกวียน และวัดป่า

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี

- ช่วงเดือนเมษายน งานสงฆ์ผู้สูงอายุและสงฆ์พระ
- ช่วงเดือนกันยายน - ตุลาคม งานวันสารทไทย
- ประเพณีกวนข้าวทิพย์

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

- ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่โดดเด่น คือ กลุ่มอาชีพเครื่องปั้นดินเผา
- ภาษาถิ่น ภาษาที่ใช้ประจำถิ่นคือภาษาโคราช

๗.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

คือ เครื่องปั้นดินเผาตำบลด้านเกวียน

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ

- แหล่งน้ำตามธรรมชาติ มีแม่น้ำมูลไหลผ่าน ห้วย คลอง ต่างๆ ในแต่ละหมู่บ้าน
- แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น เช่น บ่อน้ำตื้น ระบบประปาหมู่บ้าน คลองชลประทาน

๘.๒ ป่าไม้

- ส่วนใหญ่จะเป็นป่าไม้ในพื้นที่ไร่นาของประชาชน เป็นพวกป่าผสม เพราะพื้นที่ไม่ได้อยู่ในเขตป่าไม้

๘.๓ ภูเขา

- ในพื้นที่ตำบลด่านเกวียนไม่มีภูเขา

๘.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ตำบลด่านเกวียนมีดินที่เป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพในการทำเครื่องปั้นดินเผา